

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/3802

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) vaneminspektor Sergei Miller
Otsuse tegemise aeg ja koht	16.01.2019, Tallinn
Vaide esitamise aeg	28.11.2018 (registreeriti 29.11.2018)
Teabevaldaja	Lääne prefektuur aadress: Pikk 18, Pärnu linn e-posti aadress: laane@politsei.ee
Vaide esitaja	XXX e-posti aadress: xxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 p 1, § 51 lg 1 p 3 ja 4 koostoimes Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 75¹ lg 3 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 alusel:

- 1) Teeb AKI vaideotsuse rahuldada vaie;
- 2) Teeb teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
 - võtta 20.10.2018 esitatud teabenõude uueks menetlemiseks;
 - analüüsida 20.10.2018 esitatud teabenõudega soovitud teavet ja otsustada soovitud teabe väljastamine selles osas, millele juurdepääsupiirangud ei laiene;
 - väljastamata jäetud teabe osas põhjendada teabe väljastamata jätmist ning viidata piirangu alusele.
- 3) Ettekirjutus täita hiljemalt **28.01.2019** ning teavitada ettekirjutuse täitmisest AKI (info@aki.ee);
- 4) Teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

XXX (vaide esitaja) pöördus 28.11.2018 Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) vaidega Lääne prefektuuri (prefektuur) tegevuse peale teabenõudele vastamisega seonduvalt.

Vaide kohaselt esitas 20.10.2018 vaide esitaja prefektuurile teabenõude. 29.10.2018 vastas prefektuur teabenõudele. Vastuses teabenõudele keeldus prefektuur teabenõude täitmisest MSVS § 5 lg 9 p 1 alusel. Vaidemenetluse raames esitas AKI prefektuurile järelepärimise asjaolude väljaselgitamiseks. 21.12.2018 vastas prefektuur AKI järelepärimisele.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt märgib vaide esitaja järgmist, soovin Politsei- ja Piirivalveameti 29.10.2018 vastuskirja nr 1.1-21/739-2 pääle esitada vaide. Tähtaeg on täna. Palun lugeda vaidemenetluse põhistuseks avaliku teabe seaduse § 1, põhiseaduse §-id 3, 9, 10, 11, 13, 14, 19, 44, 46 ja 51 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikkel 10.

Esitatud 20.10.2018 prefektuurile teabenõude raames soovib vaide esitaja järgmist, *palun minule saata Lääne prefektuuri kriminaalbüroo kriminaalmenetluse lõpetamise määrus kriminaalasjas, mis on seotud 2011. aastal aset leidnud Haapsalu lastekodu põlengu uurimisega (mulle teadaolevatel andmetel kriminaalasi nr 11250100312).*

Palun tagada juurdepääs vähemalt sellele osale teabest, millele juurdepääsupiirangud ei kehti.

Teabe andmise aluseks palun lugeda Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) preambula esimene, kolmas ja neljas lause, PS §-id 3, 9, 10, 11, 13, 14, 19, 44, 46 ja 51 ning "Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni" artikkel 10.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuses teabenõudele nr 1.1-21/739-2 selgitab prefektuur vaide esitajale järgmist, *olete esitanud 20.10.2018 Lääne Prefektuuri Haapsalu politseijaoskonnale teabenõude, milline on registreeritud politsei dokumendihalduse registris nr 1.1-21/739-1 all.*

Politsei- ja Piirivalveamet pöörab Teie tähelepanu asjaolule, et Teie poolt esitatud e-kiri peab olema vormistatud korrektselt vastavalt üldtunnustatud dokumentide vormistamise nõuetele ja Eesti Vabariigis kehtivatele seadustele.

Vastavalt VTMS § 2; KrMS § 160'3 lg 2 ja Justiitsministri 22.07.2008 määruse nr 40 § 2 lg 2, dokument, mis edastatakse elektronpostiga avaliku andmesidevõrgu kaudu, peab olema varustatud saatja „Digitaalallkirja seaduse“ nõuetele vastava digitaalallkirjaga, selleks, et võimaldada üheselt tuvastada isikut, kes esitas dokumendi. Teie poolt esitatud e-kiri ei ole digitaalselt allkirjastatud ega kinnitatud muul turvalisel viisil, mis võimaldaks tuvastada saatjat.

Samuti ei ole Teie poolt esitatud teabenõudes kus taotlete juurdepääsupiiranguga isikuandmeid kolmandate isikute kohta välja toodud alust ega eesmärki, milleks Teil antud andmeid vaja on! Võttes arvesse ülaltoodu ja arvestades MSVS § 5 lg 9 p 1 Politsei- ja Piirivalveamet loobub Teie poolt esitatud e-kirjale ehk taotlusele vastamisest.

Palume saata meile korrektselt vormistatud e-kiri (taotlus), mis vastab Eesti Vabariigis kehtivatele seadustele. Teie poolt esitatud kiri (taotlus) peab olema allkirjastatud, digitaalallkirjastamise võimaluse puudumisel tuleb saata kiri (taotlus) allkirjastatuna paber kandjal. Taotlus peab sisaldama alust ja eesmärki, miks soovite taotluses väljatoodud dokumente.

Vastuses AKI järelepärimisele selgitas prefektuur, et *kriminaalasjas 11250100312 on lõpetamine jõustunud seaduses ettenähtud korras. Teabenõuet ei rahuldatud kuna teabenõudja esitas teabenõude e-kirja teel ning tema identiteeti tuvastada ei olnud võimalik. Teabenõudele ei vastatud viidates MSVS § 5 lg 9 p 1.*

Teabenõudjale sai ka vastuskirjas selgitatud mida peaks ta tegema, et saada vastust oma teabenõudele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites ning nimetatud teabele juurdepääsu võib piirata üksnes seaduses sätestatud korras.¹

Arvestades vaide esitaja teabenõude sisu ning tuginedes ülaltoodule ei ole kahtlust, et kriminaalmenetluse lõpetamise määrus on dokumenteeritud teave ning loodud KrMS-s sätestatud korras avaliku ülesannete täitmisel. Seega on antud juhul tegemist teabenõudega AvTS-i tähenduses, mitte pöördumisega MSVS-i tähenduses.

Teabenõudele kohalduvad nõuded on ära toodud AvTS § 14 lg-s 1. Eelnimetatud säte ei kohusta teabenõuet allkirjastama, v.a juhul kui soovitakse teiste isikute piiranguga andmeid (AvTS 14 lg 2). AvTS § 14 lg 2 kohaselt, kui isik taotleb teavet, milles sisalduvad tema või kolmandate isikute juurdepääsupiiranguga isikuandmed, tuvastab teabevaldaja teabenõudja isiku. Kui isik taotleb juurdepääsupiiranguga isikuandmeid kolmandate isikute kohta, teatab ta teabevaldajale teabele juurdepääsu aluse ja eesmärgi. Seega tuleb teabenõue allkirjastada ja selgitada teabe küsimise eesmärki ainult juhul, kui soovitakse ka teiste isikute piiranguga andmeid.

AKI märgib, et kriminaalmenetluse kohta käivat teavet väljastatakse KrMS-s sätestatud korras ja ulatuses menetluse kestel. Vaidemenetluse raames selgus, et küsitud teabenõude raames teave ehk kriminaalmenetluse lõpetamise määrus on jõustunud seaduses sätestatud korras. Lähtudes eeltoodust on antud juhul tegemist avaliku teabega, millele juurdepääsu võimaldamine reguleeritud AvTS-s sätestatud korras ja ulatuses. Sellisele seisukohale on asunud ka Riigikohus asjas nr 3-3-1-58-16 (p 9). Seega eelpool mainitud avalikule teabele juurdepääsu võimaldamisel või mittevõimaldamisel tuleb lähtuda AvTS-i regulatsioonist.

Täiendavalt juhib AKI tähelepanu, et vastavalt AvTS § 38 lõikele 2 kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti. Antud juhul ei ole teabenõudja soovinud piiranguga andmeid, millisel juhul ei ole kohustust teabenõuet ka allkirjastada. Sellisel juhul väljastatakse dokument ulatuses, mis piiranguga andmeid ei sisalda. Siinjuures on teabevaldajal kaalutusõigus ja selgitamiskohustus teabele juurdepääsu võimaldamisel vastavalt AvTS-s sätestatule.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sergei Miller
vaneminspektor
peadirektori volitusel

¹ Vt AvTS § 3